แนวหน้า DAILY NEWS

วันที่ ๔ เดือน มิ.ย. พ.ศ. ๕๗ หน้า ๒๕

ดินดีสม เป็นนาสวน

ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เป็นบำนาญชีวิตและมรดกสู่ลูกหลาน

"การปลูกป่าถ้าจะให้ราษฎรมีประโยชน์ให้เขาใช้วิธีปลูกไม้ 3 อย่าง แต่มีประโยชน์ 4 อย่าง คือ ไม้ใช้สอย ไม้กินได้ ไม้เศรษฐกิจ โดยปลูกรองรับการชลประทาน ปลูกรับซับน้ำ และปลูกอุดช่วงไหล่ตามร่องห้วยโดยรับน้ำฝนอย่างเดียว ประโยชน์อย่างที่ 4 คือสามารถช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ" พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

จากพระราชดำรัสดังกล่าว หลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ได้นำไปส่งเสริมให้เกษตรกร เช่นเดียวกับ กรมพัฒนาที่ดิน ที่ได้นำแนวคิดการปลูกป่า 3 อย่าง ได้ประโยชน์ 4 อย่าง ไปส่งเสริมให้เกษตรกรในหลายพื้นที่ ทำเป็นศูนย์เรียนรู้ให้เกษตรกรได้เข้ามาดูงานเพื่อนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองต่อไป

นายพันมหา ทองบ่อ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา กล่าวว่า ภายในศูนย์ฯ มีพื้นที่กว่า 600 ไร่ มีแปลงสาธิตการเกษตรพืชหลายชนิด สวนสมุนไพร ตัวอย่างงานวิจัยด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ แบบทดลองการฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดิน ตัวอย่างระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ การทำพืชปุ๋ยสด การผลิตเมล็ดพันธุ์พืช การผลิตและขยายพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย การศึกษารวบรวมอนุรักษ์พันธุกรรมพืช การปลูกพืชอนุรักษ์ดินน้ำและพืชปรับปรุงบำรุงดิน ตลอดจนการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น

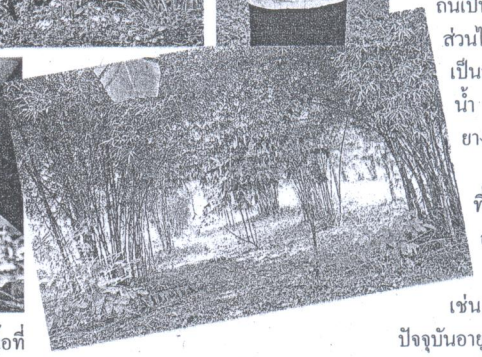

ทั้งนี้ ภายในศูนย์ฯ มีจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มีเนื้อที่ทั้งหมด 13 ไร่ ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการทำเกษตรอินทรีย์เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน มีกิจกรรมครบทุกกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็น ด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยเราจะเน้นกิจกรรมด้านพืช การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เพื่อเป็นบำนาญให้กับเกษตรกรไทย

นายพันมหา กล่าวถึงการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ว่า เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมอบให้ไว้แก่ประชาชนชาวไทยมายาวนาน ป่า 3 อย่าง ได้แก่ ไม้ใช้สอย ไม้เศรษฐกิจ และไม้กินได้ ประโยชน์ 4 อย่าง ได้แก่ ไม้ใช้สอย สร้างบ้าน ทำฟืน, ไม้กินได้ ยาสมุนไพร, ป่าไม้เศรษฐกิจเป็นแหล่งรายได้ และการอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นการสร้างระบบนิเวศที่ดีให้กับพื้นที่ เพราะพืชมีหลากหลายชนิด เป็นการลดความเสี่ยงให้กับเกษตรกรที่ทำการเกษตร

ป่านี้เริ่มปลูกเมื่อปี 2554 มีต้นไม้หลากหลายชนิด เช่น สักทอง มะฮอกกานี กระถินเทพา ตะเคียน กล้วย ไผ่ ชมพู่ทับทิม ผสมผสานกันอยู่ตามธรรมชาติให้แข่งกันเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ ส่วนพืชสมุนไพรนั้นปลูกเป็นผักสวนครัว เช่น ข่า กระชาย พริก มะเขือ ฯลฯ ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรได้ทุกวัน

สำหรับเกษตรกรที่ต้องการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ควรปลูกไม้ที่ขึ้นประจำถิ่นเป็นหลัก เนื่องจากจะเจริญเติบโตได้ดี ส่วนไม้เศรษฐกิจ ให้ดูที่ความต้องการพืชเป็นสำคัญ เช่น ตะเคียน เป็นพืชชอบน้ำ ส่วนหากเป็นพื้นที่ดอน ควรปลูกยางนา ไม้สัก ไม้แดง เป็นต้น

"ที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า เกษตรกรที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน ส่วนใหญ่จะอายุยืน เพราะมีความสุขที่เห็นการเจริญเติบโตของต้นไม้ อย่างเช่น ปราชญ์ชาวบ้านรายหนึ่งในพื้นที่ปัจจุบันอายุ 70 ปี ปลูกไม้เศรษฐกิจตอนอายุ 40 ปี ปลูกมาแล้ว 30 ปี คิดเป็นมูลค่าหลายล้านบาทเลยทีเดียว" นายพันมหา กล่าว

ดังนั้น จึงไม่สายเกินไปสำหรับการเริ่มต้นปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง โดยเริ่มจากการดูว่าไม้ชนิดใดที่เจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ของตนเอง แล้วปลูกแซมกับไม้เศรษฐกิจชนิดต่าง ๆ พร้อมกับเฝ้าดูการเจริญเติบโตของไม้เศรษฐกิจเหล่านั้น ซึ่งถือเป็นบำนาญและสามารถเป็นมรดกตกทอดไปถึงลูกหลานอย่างยั่งยืน.